

KORRALDUS

15. oktoober 2020 nr 348

**Alkohoolse joogi jaemüügi õiguse peatamine
ajavahemikus kella 00.00 kuni 10.00**

Alkoholiseaduse § 36 lõike 1 punkti 1 alusel ja arvestades sama paragrahvi lõikes 2 sätestatut:

1. Avaliku korra tagamise huvides peatada riigis tervikuna alkohoolse joogi jaemüügi õigus müügikohas, kus on lubatud alkoholi jaemüük kohapeal tarbimiseks, ajavahemikus kella 00.00 kuni 10.00.

2. Punktis 1 nimetatud piirangut ei kohaldata:

1) rahvusvahelisel reisijateveol kasutatava õhusõiduki pardal ning rahvusvahelise lennujaama julgestuspiirangu alal ja rahvusvahelise sadama reisiterminali ootealal pärast pardakontrolli väravaid asuvale müügikohale;

2) majutusteenuse osutamisel majutusettevõtte majutusruumis olevale minibaarile või hommikusöögil.

3. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumil toimetada majandustegevuse registri kaudu korraldus viivitamata kätte alkoholi jaemüügiga tegelevatele isikutele.

4. Alkoholiseaduse § 49 lõike 4 kohaselt teostab riiklikku järelevalvet alkohoolse joogi jaemüügiga seonduvate nõuete täitmise ning alkohoolse joogi tarbimise piirangute järgimise üle oma haldusterritooriumil valla- või linnavalitsus.

5. Korraldus jõustub allakirjutamisel. Punktid 1 ja 2 jõustuvad 25. oktoobril 2020. a ja kehtivad kuni 24. novembrini 2020. a (kaasa arvatud).

6. Korraldus avaldada Riigi Teatajas ja veebilehel kriis.ee.

7. Massiteabevahendite valdajatel avaldada korraldus viivitamata.

Korraldusega kehtestatakse inimeste elu ja tervise ning ülekaaluka avaliku huvi kaitseks COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõkestamiseks ettevõtlusvabaduse piirang.

Vabariigi Valitsuse 17. septembri 2020. a korraldusega nr 322 „Alkohoolse joogi jaemüügi õiguse peatamine ajavahemikus kella 00.00 kuni 10.00“ peatati alates 25. septembrist 2020. a kuni 24. oktoobrini 2020. a avaliku korra tagamise huvides riigis tervikuna alkohoolse joogi jaemüügi õigus müügikohas, kus on lubatud alkoholi jaemüük kohapeal tarbimiseks, ajavahemikus kella 00.00 kuni 10.00.

Korraldusega peatatakse alates 25. oktoobrist 2020. a avaliku korra tagamise huvides riigis tervikuna endiselt alkohoolse joogi jaemüügi õigus müügikohtades, kus on lubatud alkoholi jaemüük kohapeal tarbimiseks, ajavahemikus kella 00.00 kuni 10.00. Piirangute eesmärk on ennetada ja tõkestada COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 levikut.

Korralduse kohaselt ei kohaldata alkohoolse joogi jaemüügi piirangut rahvusvahelisel reisijateveol kasutatava õhusõiduki pardal ning rahvusvahelise lennujaama ja rahvusvahelise sadama reisiterminali ootealal pärast pardakontrolli väravaid asuvale müügikohale. Erand nähakse ette rahvusvaheliseks liikluseks avatud lennujaama ja sadama ainult reisijatele ette nähtud alal asuvas müügikohas, st sadama ja lennujaama puhul selle ootealal pärast pardakontrolli väravaid enne reisija pardale minekut ning rahvusvahelisi reise tegeva õhusõiduki pardal. Lennujaama julgestuspiirangu alale ja sadama ootealale ligipääs tekib vaid eraldi tasu eest ja reisijapileti olemasolul. Nimetatud aladel on tagatud vajaduse korral hilisem isikute tuvastamine, kuna on teada, mis lennule ja istekohale või laevale inimene suundub.

Erand nähakse ette ka majutusettevõtetes ööbivatele külastajatele alkohoolsete jookide kohapealse tarbimise võimaluseks majutusruumide minibaarides ja hommikusöögil. Majutusteenus koos minibaariga ja ka hommikusöögipaketid, mis sisaldavad nt vahuveini, on külastajatele üldjuhul varem välja müüdud. Viiruse leviku oht ei ole majutusruumis või hommikusöögilauas suur, kuna neis ruumides ei viibi ühel ajal suurt hulka inimesi, lisaks ei teki probleeme hilisemate kontaktide tuvastamisega, kuna majutusasutustel on täpne ülevaade ööbivatest külastajatest. Minibaarid ei ole üldjuhul ka lukustatavad, mis raskendab piirangu täitmist. Erandit kohaldatakse üksnes majutusasutuses ööbivate külastajate suhtes, kes saavad kasutada numbritoa minibaari ja hommikusöögi ajal tarbida paketi sees ette nähtud alkohoolseid jooke. Erand ei laiene piirangu kehtivuse ajal muudele majutusettevõtte osadele, seega alkohoolne jook ei tohi olla kättesaadav piirangu ajal nt fuajees või koridoris asuvas joogiautomaadis või *lobby*-baaris.

COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku kiirenemine ning laienemine Eestis ja maailmas tervikuna on näidanud, et oht viiruse üleriigiliseks levikuks on kasvanud. Terviseameti 14. oktoobri 2020. a andmete põhjal lisandus ööpäevaga 40 positiivset testi, viimase 14 päeva haigestumus 100 000 elaniku kohta on 43,49. Võrdluseks, 1. augustil 2020. a oli sama näitaja 4,4, 12. septembril 2020. a 22,80. Nakkuse leviku hüppelise tõusu põhjustasid muu hulgas Tartu ja Ida-Viru maakonnas alkoholi müügiga tegelevatest toitlustuskohtadest alguse saanud nakkuskolded. Praegu ei ole uusi nakkusjuhte viimase 14 päeva jooksul registreeritud vaid Järva maakonnas. Isikuid, kelle elukohta ei ole veel kohaliku omavalitsuse üksuse täpsusega määratud, on viimase 14 päeva jooksul lisandunud kokku 46. Haiglaravil on 35 patsienti.

Vabariigi Valitsuse korralduse kohaselt on alkohoolse joogi jaemüügi õigus peatatud müügikohas, kus on lubatud alkoholi jaemüük kohapeal tarbimiseks, ajavahemikus kella 00.00 kuni 10.00. Alkohooliseaduse § 36 alusel alkohoolse joogi jaemüügi ajaline piiramine ei keela alkoholi tarbimist. Politsei- ja Piirivalveamet on järelevalve käigus tuvastanud järgmisi jaemüügi peatamise piirangu vältimise viise: alkoholi müüakse suures koguses laudadesse enne piirangu saabumist; alkoholi müüakse enne südaööd, võttes alkoholi „hoiule“ ja väljastades selle talongi alusel pärast piirangute saabumist; lõbustusasutusse sisenemiseks müüakse kallimaid pileteid, mille alusel võib kaasa võtta oma alkoholi; lõbustusasutusse sisenemiseks müüakse pileteid, mis sisaldavat tasuta alkoholi; kasutatakse avatud arvet (arve avatakse enne piirangu algusaega).

Eelkirjeldatud viisid alkohoolse joogi jaemüügi peatamise piirangust kõrvale hoidmiseks ei ole kooskõlas kehtestatud piirangu eesmärgiga. Kuna on tuvastatud, et piirangust hoiavad kõrvale mitmed ettevõtjad üle Eesti, samas mitte valdav enamik ettevõtjatest, võib nende tegevusest tulenev mõju viiruse levikule olla märkimisväärne. Samuti saavad piirangust kõrvale hoidvad ettevõtjad lisatulu piiranguid järgivate ettevõtjate arvel, mis rikub võrdse kohtlemise põhimõtet ettevõtjate vahel. Kui piirangust kõrvalehoidmine jätkub, võib vajalikuks osutuda lisapiirangute kehtestamine, nt alkoholi jaemüügiga tegelevate müügikohtade sulgemine. Piirangutest kõrvalehoidjate leidmiseks ning kõrvalehoidmise ärahoidmiseks tugevdatakse ka järelevalvet piirangu täitmise üle.

Alkoholi tarbimisele suunatud piirangud on põhjendatud, kuna alkoholi tarbimine nõrgendab inimese immuunsüsteemi ja seega organismi vastupanuvõimet nakkushaigustele. Suurtes kogustes alkoholi tarbimine suurendab ägeda respiratoorse distressi sündroomi (ARDS) riski, mis on COVID-19 üks raskemaid tüsistusi. Lisaks muudab alkoholi tarvitamine inimese käitumist, sealhulgas vähendades ohutaju, soodustades riskikäitumist, ning suurendab viiruse leviku ennetamiseks ette nähtud käitumisjuhiste järgimata jätmise tõenäosust. Samuti pikendab jaemüük kohapeal tarbimiseks siseruumides viibimise aega. Eeltoodu tingib omakorda inimeste nakatumise ja nakatamise riski suurenemise. Arvestades eelnevat on põhjendatud, et pikendatakse alkohoolse joogi jaemüügi õiguse kohta kehtestatud piirangute kehtivust üle riigi müügikohtades, kus on lubatud alkoholi jaemüük kohapeal tarbimiseks.

Piirangu kehtestamist toetab ka Vabariigi Valitsust nõustav teadusnõukoda.

Alkohoolse joogi kättesaadavuse vähendamise eesmärki ei ole võimalik saavutada tõhusalt muul viisil. Ei ole vahendit, mis piiraks küll samavõrd alkohoolse joogi kättesaadavust ning vähendaks selle siseruumides tarbimisest lähtuvat ohtu viiruse levikuks, kuid piiraks vähem ettevõtjate õigusi. Arvestades nakkuse praegust levikut, haigete ja nende lähikontaktsete tõendatud viibimist meelelahutusteenuse osutamise kohtades ja toitlustusettevõtetes, kus on võimalik osta kohapeal tarbimiseks alkoholi, ning sellisest käitumisest lähtuvaid nakkuskoldeid, mis on levinud muu hulgas töökollektiividesse, on haiguse jätkuvat levikut pidurdava meetmena kõige tõhusam kehtestada piirangud kogu riigis tervikuna, mitte üksiku kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil.

Piirangud on arvestades eelnimetatud ja praegust olukorda vajalikud ja proportsionaalsed. Eesti Vabariigi põhiseaduse (edaspidi *PS*) § 11 kohaselt tohib õigusi ja vabadusi piirata ainult kooskõlas *PS*-ga. Need piirangud peavad olema demokraatlikus ühiskonnas vajalikud ega tohi moonutada piiratavate õiguste ja vabaduste olemust. Proportsionaalsuse põhimõte tuleneb *PS* § 11 lausest 2, mille kohaselt õiguste ja vabaduste piirangud peavad olema demokraatlikus ühiskonnas vajalikud. Praegusel juhul on piirangute seadmine üldistes huvides ja need seatakse üle riigi.

Haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) § 61 lõike 1 kohaselt kehtib haldusakt adressaadile teatavaks tegemisest või kättetoimetamisest alates, kui haldusaktis ei ole ette nähtud hilisemat kehtima hakkamist. Seetõttu on korralduses ette nähtud kohustus Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile toimetada korraldus adressaatidele kätte. Kuna alkoholi jaemüügiga tegelevad ettevõtjad on registreeritud majandustegevuse registris, siis on võimalik seda kanalit kasutada korralduse kättetoimetamiseks. Vastavalt *HMS* § 27 lõike 2 punktile 3 loetakse elektrooniliselt kättesaadavaks tehtud või edastatud dokument kättetoimetatuks, kui dokument või teade dokumendi kättesaadavaks tegemise kohta on edastatud äriühingu äriregistrisse kantud elektronposti aadressil.

Alkoholiseaduse § 36 lõike 2 kohaselt tuleb alkohoolse joogi jaemüügi õiguse peatamisel riigis, maakonnas või kohaliku omavalitsuse haldusterritooriumil tervikuna teavitada alkohoolse joogi jaemüügi õigust omavat isikut sellest viivitamata massiteabevahendite kaudu. Seetõttu nähakse korraldusega ette massiteabevahendite valdajate kohustus avaldada korraldus viivitamata.

Korraldus jõustub allakirjutamisel erisusega, et alkoholi jaemüügi piirang ja erandid piirangu rakendamisel jõustuvad 25. oktoobril 2020. a, mis võimaldab mõjutatud isikutele minimaalselt vajaliku aja oma tegevuse ümberkorraldamiseks ja korralduse nõuetekohaseks täitmiseks.

COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõkestamise meetme nõuetekohaselt täitmata jätmisel rakendatakse korrakaitseaduse § 28 lõikes 2 või 3 nimetatud haldussunnivahendeid. Sunniraha suurus on korrakaitseaduse § 23 lõike 4 kohaselt 9600 eurot. Sunniraha, mille eesmärk on kohustada korralduses kehtestatud piiranguid järgima ning ära hoida viiruse levikut, võib määrata korduvalt.

Korraldust saab vaidlustada, esitades haldusmenetluse seaduses ette nähtud korras vaide Vabariigi Valitsusele 30 päeva jooksul arvates päevast, millal korraldusest teada saadi või oleks pidanud teada saama. Samuti saab korraldust vaidlustada, esitades halduskohtule kaebuse halduskohtumenetluse seadustikus ette nähtud korras 30 päeva jooksul arvates korralduse teatavaks tegemisest.

Korralduse seletuskirjaga on võimalik tutvuda veebilehel kriis.ee.

Jüri Ratas
Peaminister

Taimar Peterkop
Riigisekretär